

Kunta-alalle uudet sopimukset

Uusi Lääkärisopimus palkitsee vaativasta työstä

Lääkärisopimus ja muut kunta-alan uudet virka- ja työehtosopimukset allekirjoitettiin 1.10.2007. Sopimus on voimassa tammikuun loppuun 2010. Palkansaajia ja heidän ammattiliittojaan edustavista neljästä pääsopijajärjestöstä sopimuksen allekirjoitti kolme järjestöä. Sopimuksen ulkopuolelle jäi terveys- ja sosiaalialan ammattiryhmiä edustava Tehy.

Akavalaisia liittoja edustavan Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestön Jukon puheenjohtaja Erkki Kangasniemi totesi allekirjoitustilaisuudessa tämän neuvottelukierroksen olleen yhdessä asiassa erilainen kuin kaikki aikaisemmat: se oli taas kerran erilainen kierros. Näin sanoessaan Kangasniemi kuvasi sopimusneuvottelukierroksia ja -toimintaa varsin osuvasti, sillä osapuolten kaukana toisistaan olevia tavoitteita, kiperiä neuvottelutilanteita, vaativaa laskentaa ja yllättäviä ratkaisuja lienevät kaikki kierrokset sisältäneet. Niin tälläkin kertaa. Nyt päästiin kuitenkin seuraamaan muutamia mielenkiintoisia ilmiöitä, joita ei aikaisemmillä kierroksilla ole ollut.

Jo keväällä eduskuntavaalien aikaan ja tupovaihtoehdon kariuduttua kasattiin liittokierrokselle melkoisia paineita, jotka kohdistuivat erityisesti naisvaltaisen hoitohenkilöstön tehtävien vaativuuteen nähden huonoksi koettuun palkkakehitykseen. Tästä kehkeytyi ennen näkemätön ja kokematon julkisuuspuheli, jonka edetessä koulutettujen, naisvaltaisten alojen ansiotason korjaus sai paljon puolestapuhujia. Työmarkkinaosapuolet, kuntatyönantajaa edustava Kunnallinen työmarkkinalaitos ja palkansaajia edustavat pääsopijajärjestöt Juko, TNJ, KTN ja Kunta-alan Unioni, joutuivat muistuttamaan, että työmarkkinapöydässä neuvottelu- ja sopimusoikeus on ainoastaan näillä tahoilla. Maan hallitus totesi tämän saman, mutta päätti antaa neuvottelijoille jaettavaksi valtion porkkanarahaa, jos neuvottelijat onnistuvat kohdentamaan korotuksia naisvaltaisille aloille.

Kohdentamisessa onnistuttiin. Historiallisen korkeat kustannusvaikutukseltaan noin 11 %:n sopimuskorotukset sisältävät niin ikään historiallisen korkeat samapalkkaerät, joiden suuruus vaihtelee kunta-alan viiden eri sopimuksen välillä naisten osuuden mukaan. Lääkärisopimuksen samapalkkaerä on 1,7 %.

Lääkärisopimuksen neuvottelija käytiin varsin hyvässä hengessä. Terveyskeskuksissa ja sairaaloissa työskentelevien hammaslääkärien ja lääkäreiden kannalta on oleellista, että lääkäriryhmillä on oma sopimus. Tämä mahdollistaa työnantajatahon kanssa syvällisemmän vuoropuhelun, joka nykyisen jatkuvan neuvottelumenettelyn aikana jatkuu josain määrin koko sopimuskauden ajan. Neuvottelutoiminta

ja molempia osapuolia tyydyttävän sopimuksen syntyminen edellyttävät hyvää vuorovaikutusta neuvottelijoiden välillä. Näkemykset voivat joskus olla kaukanakin toisistaan, mutta näin toimien on helpompi keskustella vaikeista asioista ja ottaa ratkaisuisissa huomioon toimialan erityispiirteitä.

Uudessa Lääkärisopimuksessa pääpaino on jokaisen henkilökohtaiseen palkkaan tulevissa tuntuissa yleiskorotuksissa ja paikallisissa järjestelyerissä, joiden avulla voidaan ratkaista paikallisia vääristymiä. Sopimus tukee ja palkitsee vaativaa työtä muun muassa niin, että erikoistuvien ja erikoishammaslääkärien hinnoitteluja nostettiin tuntuvasti. Ykkösesimiehet poistettiin hinnoittelusta, jotta esimiesten kokonaisansiotaso saataisiin nousemaan. Terveyskeskus- ja sairaalahammaslääkärien toimenpidepalkkioluetteloihin ei tehty isoja muutoksia, koska se ei ollut tässä sopimusrakenteessa mahdollista. Työnantajan esille nostama toive pidentää työaikaa ei toteutunut. Uuden Lääkärisopimuksen keskeiset muutokset Hammaslääkäriliiton kotisivujen jäsenalueella.

Työmarkkinakenttä ei ole vielä hiljentynyt. Suurimman mielenkiinnon kohde on Tehy ja sen lähiajan ratkaisut, mutta myös muita niin yksityisen kuin valtion sektorinkin ratkaisuja vielä odotellaan. Yksityissektorin hammashoitajien sopimusneuvottelut ovat vielä kesken. Mikäli siellä päädyttäisiin saman suuruisiin palkankorotuksiin kuin kunta-alalla, tämä edellyttäisi Hammaslääkäriliiton laskelmien mukaan lähiaikoina poikkeuksellisen suurta korotuspainetta yksityisen hammashoidon hintoihin.

Tuskin koskaan kunta-alan palkkaneuvottelut ovat kiinnostaneet niin suurta yleisöä, päättäjiä kuin mediaakin kuten nyt. Tämä on luonnollista. Onhan kierros tarjonnut mielenkiintoista draamaa ja saanut aikaan pohdintaa ja keskustelua muun muassa neuvottelu- ja sopimusjärjestelmän nykyaikaisuudesta, kuntatalouden kestokyvystä, naisten ja miesten palkkatasa-arvosta ja alan palkkakilpailukyvystä. On myös päivitelty kunta-alan esimerkiksi yksityistä teknologia-alaa korkeampia korotusprosentteja. Tässä vertailussa on kuitenkin hyvä muistaa, että riittävät ja laadukkaat terveydenhuollon palvelut ovat välttämättömiä ja osana suomalaista perusturvaa kasvattavat maamme sosiaalista pääomaa. Niitä ei voi tuottaa ilman koulutettua ja työhönsä sitoutunutta henkilökuntaa eikä niitä voida ulkoistaa halvempien työvoimakustannusten maihin. Lääkäreitä ja hoitajia tarvitaan tulevaisuudessakin.

ANJA EEROLA